

la farga

Revista de Salt

Any XXVI. Núm 225 - novembre 2005 - Preu 1,80€

Activitats del mes

XIRUCAIRES

- Dies 12 i 13.- BESSIVERRIS PER LA PRESA DE CAVALLERS- Alta muntanya
 - Dia 27.- CINGLES DE TAVARTET- Caminada d'uns 13 km.
 Estem preparant el sopar de Nadal, apunteu-vos-hi abans del 7 de desembre.
 Per més informació visiteu la pàgina www.xirucaires.org

CASA DE CULTURA "LES BERARDES"

- **EXPOSICIÓ:** MARC FAIXEDAS. Pintura "Matèries". A les 3 sales.
 - **CICLE DE CONFERENCIES**
 "PREVENCIÓ DEL CÀNCER A PARTIR D'UNA BONA ALIMENTACIÓ. 1- Els aliments estrella. 2- La cuina bàsica. 3- Beneficis de l'alimentació vegetariana. 4- L'alimentació en el dolor i la desnutrició. Els dimecres 9, 16, 23 i 30. A les 8 del vespre. Pel Dr. Xavier Uriarte.
 - **CURSETS**
Informàtica. Excel (Full de càlcul)
 - Del 14 de novembre al 21 de Desembre, De 8 a 2/4 de 10.
 Accés (Base de dades) - Del 15 de novembre al 22 de desembre. De 8 a 2/4 de 10. Professor: Marc Armengol.
Tast de vins, Nivell Mitjà. Els dilluns 14, 21 i 28 de novembre. De 8 a 2/4 de 10 del vespre. Professor: Agustí Ensesa.

Cuina: PLATS DE FESTA. Els divendres 4, 11 i 18, de 2/4. De 8 a 2/4 de 10 del vespre. Professor: Pep Nogué.

Jardineria - Els dimarts 8, 15, 22 i 29 i el 13 de desembre. De 8 a 2/4 de 10. Professor: Josep Viles.

Art floral nadalenc - Els dijous 17 i 24. De 7 a 9 del vespre. Professora. M^o Angels Perpinyà.

CASAL DE JUBILATS

Dia 17.- Excursió a Mollerussa, visita al museu de paper i dinar a Borges Blanques. Preu 32 €

BIBLIOTECA JAUME MINISTRAL

- Dia 18, a les 8 del vespre.- Grup de Lectura, "La velocidad de la Luz" de Javier Cercas

- Dia 18, a les 6 de la tarda.- El racó dels contes "Iguals, però diferents" amb Rosaura Molina, contacontes del Montgrí

BIBLIOTECA MASSAGRAN

- Dia 3 i dia 17, a 2/4 de 7 de la tarda.- Audicions musicals a càrrec de Natàlia Nadal

TEATRE DE SALT

- Dia 4, a les 22h.- Lluna peluda Creació de Sol Picó 15 €

- Dia 10, a les 22h.- Non solum Una obra de Jorge Picó i Sergi López 15 €
 - Dia 11, a les 22h.- Non solum Una

obra de Jorge Picó i Sergi López 15 €

- Dia 12, a les 22h.- Non solum Una obra de Jorge Picó i Sergi López 15 €

- Dia 17, a les 22h.- Tombuctú, 52 dies amb camell Direcció de Vincent Goethals 12 €

- Dia 20, a les 22h.- La mel, de Tonino Guerra Amb Xicu Masó 12 €

- Dia 25, a les 22h.- Conte d'hivern, de William Shakespeare A Watermill Theatre production by Propeller 21 €

- Dia 26, a les 22h.- Conte d'hivern, de William Shakespeare A Watermill Theatre production by Propeller 21 €

- Dia 27, a les 19h.- Conte d'hivern, de William Shakespeare A Watermill Theatre production by Propeller 21 €

LA MIRONA

- 10/11. Inici de "Banc de Proves" (Sala 2 La Bombolla)

- 12/11. Ismaïl Lo - Festival Temporada Alta (Sala 1)

- 13/11. Luar Na Lubre - Festival Saltafolc (Sala 1)

- 17/11. Inici "D'escenari Obert" (Sala 2 La Bombolla)

- 18/11. Gertrudis - Festival Saltafolc (Sala 1)

- 19/11 Najat Aatabou - Festival Temporada Alta

- 19/11. Jil Jilala - Festival Temporada Alta

- 25/11. El Pont d'Arcalís + Titani - Festival Saltafolc (Sala 1)

- 22/10. Cloenda Festival Saltafolc

Les entitats que vulguin incloure les seves activitats en l'Agenda de La Farga, poden fer-les arribar al correu electrònic: farga@viladesalt.org

GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

CONCESSIONARI

Alfa Romeo **FIAT** LANCIA

Índex

<i>Agenda</i>	2
<i>Editorial</i>	3
<i>Entrevista</i>	4
<i>Cultura</i>	7
<i>Excursions</i>	8
<i>Actualitat</i>	9
<i>Gent gran</i>	10
<i>Col·laboració</i>	13
<i>Notícies</i>	16
<i>Música</i>	17
<i>Opinió</i>	18
<i>Ensenyament</i>	21
<i>Història</i>	22
<i>Teatre</i>	22
<i>Esports</i>	23
<i>Guia de serveis</i>	24
<i>Gastronomia</i>	25
<i>Demografia</i>	26
<i>Notícies</i>	26
<i>Poti-poti</i>	27

L'hospital de Salt, ja té un any

A finals de setembre es va celebrar el primer aniversari de la posada en servei del nou Hospital de Salt, que va prendre el relleu del vell Santa Caterina de Girona, aquest esdeveniment ha estat una fita de molta importància en la vida quotidiana de molts veïns de Salt, per això ens ha semblat que ens n'havíem de fer ressò.

Aquest nou Hospital de Salt, tot i que és l'Hospital de referència per a tot el Gironès sud i la Selva interior, també per als saltencs és el nostre Hospital, per això estem contents quan la gent en parla bé i ens preocupem si algú en parla malament.

Els gestors de l'Hospital han reconegut que hi va haver certs problemes inicials d'adaptació que els treballadors del centre i els ciutadans vàrem patir estoicament, perquè tots vèiem que l'esforç i les incomoditats inicials només eren problemes passatgers que s'acabarien solucionant, donant pas a un equipament d'alta qualitat.

Mentre els serveis que s'han anat prestant als usuaris creixen de forma exponencial i podríem dir que l'Hospital ha agafat una "velocitat de creuer" interessant, alguns ja han començat la feina que més els agrada, "criticar-ho tot".

Ara que tenim un aparcament (provisional i econòmic) a 150 m de la porta, ja n'hi ha alguns que el troben lluny i car, ja ningú recorda els problemes d'aparcament que patíem per anar al vell Santa Caterina. Tenim dues parades de servei de Bus, la L4 de Salt, que para davant la porta, i la L5 de Girona que para a 95 m de la porta, recordem que per anar al vell Santa Caterina s'havia de caminar força més, i ningú semblava tan preocupat com ara.

Ha aparegut un ratolí i potser algun escarabat i ja es qüestionen les condicions higièniques del nou Hospital..., si us plau!, que no hi havíeu estat al vell Hospital?

Des de les planes de La Farga volem encoratjar els treballadors i l'equip directiu de l'Hospital de Salt per mantenir la línia ascendent de millora de la qualitat que ens presteu als usuaris, no escolteu la veu dels ressentits ni els malcontents, per molt que utilitzin els diaris locals per intentar desprestigiar-vos, la valoració del vostre treball l'han de fer els usuaris i nosaltres, en el seu nom, ens atrevim a dir que "estem contents de com va millorant el nou Hospital de Salt", i que ens agradaria que fos el millor, si encara no ho és.

La Farga no se solidaritza necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats. La Farga autoritza la reproducció dels articles sempre que se n'indiqui la procedència

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

membre de:

(≡) **A C P C**
 Associació
 Catalana
 de la Premsa
 Comarcal

ANY XXVI NÚM 225 NOVEMBRE DE 2005

EDITA: Casal de Jubilats de Salt
 Passeig Verdaguer, 1

Tels 972 23 04 98, 972 23 85 78

A/e: farga@viladesalt.org

COORDINADOR: Ramon Torramadé

CONSELL DE REDACCIÓ: Joan Boada, Rafel Sala, Ramon Torramadé, Agapit Alonso i Pont, Salvador Sunyer, Carme Torrent, Joan Corominas, Agnès Cabezas, Lluís Mateu, Anna Clarà i Josep M. Pla.

COL·LABORACIONS:

Fermí Sidera, Ferran Màrquez, Dr. Joan Martí, Oriol Pallàs, Pere Salvatella i Carmen Vilà.

PORTADA: Molsa (foto: Manel Xifra).

MAQUETACIÓ: 7 de disseny

CORRECCIÓ: Toni Rusalleda

DISTRIBUCIÓ: Josep Palmarola

ADMINISTRACIÓ: Rafel Sala

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès

DIPÒSIT LEGAL: GI-365-79

amb la
 col·laboració de:

Generalitat de Catalunya

Els podeu trobar a: antiga fàbrica Coma-Cros
- c/ Sant Antoni, 1. marrecs@marrecs.com,
www.marrecs.org

Nom: Josep Ferrer i Blanch

Edat: 48 anys

Professió: Administratiu

Nascut a: a la Tallada de l'Empordà, resideix a Girona des de fa 22 anys

A més a més: President de la Colla Castellera els Marrecs de Salt

Sobre la colla: Batejada el 14 d'abril del 1996
Apadrinada pels Ganxets de Reus i els Castellans de Terrassa
Premi "Tres de Març" de l'any 1998 per a l'entitat més destacada

El passat 9 d'octubre, la plaça Sant Jaume de la vila s'omplia de gent de totes les edats.

Davant el balcó de l'Ajuntament sabates tretes, colls de camisa mossegats, faixes negres i mainada grimpadora. Els responsables d'aquest rebombori: els Marrecs de Salt, els Xics de Granollers i els Xicots de Vilafranca.

Si fos una especialista en el tema, us podria fer una crònica sobre la perfecció tècnica dels dosos, l'agilitat de les enxanetes o la bona distribució de la pinya. Us descriuria amb pèls i senyals els 4 de 7, els 3 de 8, els pilars de 5 i tots els castells que les colles van fer durant la jornada castellera. Però la veritat és que no en sóc cap, d'experta. El que sí que us puc assegurar, honestament, és que cada vegada que veig un castell en directe em segueix semblant, simplement, sorprenent.

- Així, quan fa que és el president de la colla?

- Jo en sóc el president des de l'any 2000. Dins l'entitat dels Marrecs es fan eleccions cada dos anys tant per president com per cap de colla.

- Ah, no són el mateix?

- No, l'organització vindria a ser com la del futbol, on hi ha una Junta Directiva i un "Staff" Tècnic, doncs jo i el vicepresident, el secretari, etc. seríem la Junta Directiva, per dir-ho així, i el responsable tècnic seria el cap de colla, que és en Baltasar Bosch. Ell és qui coordina assaigs, prepara les estratègies per cada castell. El president, en canvi, porta la part administrativa, els papers, diguem-ne. El que passa és que es mou un volum de gent força important, això és l'única complicació afegida en relació als tràmits que tindria qualsevol altra entitat.

- I aquest any deuen tenir una mica més de feina perquè estan d'aniversari, oi?

- Sí, sí. Bé, els 10 anys, comptant des del moment del bateig de la colla, els farà el 2006, ja que aquest

acte d'iniciació va ser el 1996, però considerem que el naixement de la colla va ser per les Fires de Girona del 1995, quan va sortir la idea de fer la colla castellera.

- I com va començar el seu interès pels castells?

- Doncs va ser arran de la meua filla, que fa temps que toca la gralla i és una de les gralleres de la colla. A ella fa molt temps que li agrada aquest instrument i va començar a tocar amb els Marrecs, i jo, a base d'acompanyar-la als assaigs, doncs mira, m'hi vaig enganxar. És que precisament, els castellers és una activitat per a tothom. Dins els Marrecs hi tenim famílies senceres, des de l'avi fins al nét.

- Però això dels castellers no és ben bé d'aquesta zona de Catalunya, sinó més aviat de la zona de Tarragona, no? Com és que arriba a Salt?

- Això té la seva explicació en el boom que va haver-hi a finals dels 80, principis dels 90, per recuperar tot

el folklore tradicional que va donar lloc a la creació de nous focus de castellers. A partir d'aquí van començar a néixer colles en llocs on no n'hi havia hagut abans, com Barcelona, Sant Cugat, Terrassa, etc. I així va ser el 1995.

- I per què ho fan tan bé els de Tarragona?

- Per la tradició, que hi juga molt. Es passa d'avis a pares, de pares a néts... això fa que hi hagi un volum de gent molt superior, que es conegui més la tècnica i que el treball de cada setmana sigui molt més productiu.

- Amb quantes persones compteu als Marrecs?

- Actives dins de l'entitat ara mateix som entre uns 100 i uns 120, però al llarg d'aquests 10 anys han

La presentació del 10è aniversari al Teatre de Salt

passat per aquí cap a unes 600 persones.

- I quanta gent es necessita per fer un castell?

- Depèn, cap a unes 100 persones per fer-ne un de 7, cap a unes 150 si se'n volen fer de 8. Aquest ha estat el nostre handicap aquests últims anys, i és que ens faria falta una mica més de gent.

- Però veig que entre colles us ajudeu, vull dir que tothom va a fer pinya?

-Sí i s'agraeix, però no te'n pots confiar que els altres et vinguin a ajudar. Dins el món casteller, cadascú ha de tenir la seva pinya.

- Faci'm una valoració d'aquests 10 anys.

- Al principi es podria dir que vam tenir una història ascendent. Cada vegada s'anaven aconseguint nous castells, noves fites. El 1999 vam aconseguir la primera torre de 7, el 2000 ja podíem fer castells de la gamma alta. El 2001 i el 2002 podríem dir que van ser les millors temporades. El 2001 perquè es va aconseguir descarregar a la plaça del Vi de Girona el primer 4 de 8 i en la mateixa actuació vam aconseguir el 3 de 8 carregat. El 2002 perquè vam seguir amb els castells de 8, un pilar de 6 carregat per primera vegada i vam quedar setens en el Concurs bianual de Castells a Tarragona, on participaven 18 colles.

- Si el que falta és gent per fer pinya i seguir avançant, m'imagino que deveu buscar la mane-

ra de fer nous "adeptes", alguna campanya de màrqueting, per dir-ho així...

- Sí, sí. Intentem que la gent ens conegui fent actes socials diversos. L'any passat vam fer una maratón castellera pels pobles del gironès i vam actuar en moltes poblacions. De tota manera, el que més funciona és el boca-orella, un s'ho diu a l'altre, i així és com més et dones a conèixer. Fins i tot dins una mateixa família, i és que, com et deia, els castellers són una activitat que pot incloure una família sencera, hi ha un lloc per a tothom. Des de l'enxaneta fins al que fa pinya passant pel que guarda les motxilles dels altres.

- Escolti, qui pateix més, l'enxaneta des d'allà dalt o els seus pares des d'aquí baix?

- Jo m'imagino que els pares, perquè la mainada s'ho agafa com un joc i, a més a més, els més petits tenen un gran sentit de la intuïció, de manera que saben si funcionarà el castell o no, si s'està segur o no. Tothom està neguitós quan es prova un nou castell a plaça, però la mainada sembla que tinguin una capacitat especial per notar si allò va malament i baixar per un costat o per un altre.

- I aquesta petita obra d'arquitectura que és cada castell, hi ha algun "truc" perquè s'aguanti?

- Cada castell té la seva col·locació, fins i tot tancar pinya s'ha de fer amb el seu ordre. Per això els assaigs són molt importants.

- I hi ha algunes dades clau per les colles castelleres, algun període de l'any concret?

- La temporada forta podríem dir que és de maig a juliol, i nosaltres com que tenim molts estudiants hem de vigilar amb les actuacions del juny! L'altre període fort seria de mitjans de setembre a mitjans de novembre, precisament ara a mitjans d'octubre tenim una actuació a Mallorca. Després assistim també a l'Aplec de Sant Mer, que és el gener, i a la Fira de l'Embotit

un castell de 7

de Besançon, que és just abans de Setmana Santa.

- I heu sortit a l'estranger amb la colla castellera? Quina és la cara de la gent?

- Sí. Hem estat a Àustria, Alemanya, França, Sardenya i Dinamarca, en trobades internacionals de la sardana on es fan exhibicions de tot el que seria el folklore català: castellers, diables, bastoners, etc. I sí, la gent fa certa cara de sorpresa, però bé, sempre hem tingut bona rebuda.

Agnès Cabezas Horno

el nou logo

cartell d'aniversari

La Fira del Cistell de Salt, cada any agafa més volada; va per la vuitena edició augmentant, tant en nombre d'artesans i d'expositors com de públic. Aquest any ha participat com a convidat especial el país d'Irlanda amb una mostra representativa dels seus objectes tradicionals de cistelleria.

Fotos: F64 Martí Artalejo.

Visita a les Coves de Canaletes

Després del breu període de vacances de les sortides de les excursions programades pel Casal, tornem a reprendre-les i posar-les en marxa amb un complet autocar de cinquanta-nou places, molt condicionat per les crítiques envers els responsables dels afers excursionistes. Al final d'aquest article en tornarem a parlar.

Com ja és normal, sortida puntual a les vuit del matí. Temperatura agradable i el bon temps ens acompanya en tot el camí, fent força caloreta a partir del migdia. Ruta cap a les comarques de Catalunya Nord, amb parada obligatòria dins l'àrea de restaurants de la Jonquera, per esmorzar i agafar forces amb un pisolabis. Molt bona harmonia i avinença dins i fora de l'autocar, i salutacions d'uns als altres ja que molts no havien tingut contactes des de l'última sortida, feta al mes de maig.

A continuació viatge en direcció a la comarca del Conflent, per la ruta a seguir varem passar per diverses poblacions, la més coneguda Prades, i delectar-nos en la contemplació d'un paisatge meravellós per la vista de les muntanyes del Canigó, rius amb força cabal d'aigua, muntanyes que s'observen cremades degut als incendis desgraciats i negligents d'aquesta estiu, fins arribar al nostre punt de destí, les coves de les grans canaletes, després

de deixar molt a prop la població de Vilafranca de Conflent, ubicada dins un recinte emmurallat i segons comentaris d'alguns dels excursionistes, ja l'havien visitat en altres sortides, per la meua part i alguns més, queda com a assignatura pendent.

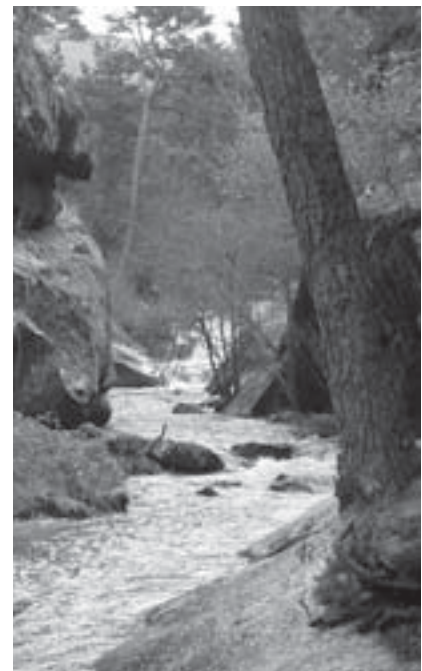
A poca distància de la població de Vilafranca es troben les coves de les grans canaletes, que és el lloc que visitarem. Amb un retard de minuts llargs degut a la falta de corrent elèctric, i una vegada corregida aquesta anomalia imprevista, comencem el nostre itinerari per dintre les coves amb pujades i baixades d'escales metàl·liques que ens orienten pel camí a seguir, per cert varem trobar un altre grup, i aquest sí que anava acompanyat d'un guia, nosaltres teníem l'Antonia, que ja és una bona camarada d'excursions. La temperatura constant de 14 graus dona una sensació de frescor. Diuen que cal recordar, que el paisatge subterrani d'avui és el resultat d'una llarga història de diversos milions d'anys, i que l'aigua excava les coves i que les cúpules formades són el seu testimoni. Per les diferents galeries que visitarem, varem poder contemplar la formació de figures diverses formades per les estalactites i estalagmites, i amb una mica d'imaginació, recordar la Sagrada Família, Montserrat, l'orgue, la Torre i altres, i comenten

que els terratrèmols mai no han modificat res. Com a final d'aquesta llarga passejada varem arribar fins a l'auditori per escoltar el violai de l'escolania de Montserrat, que com a catalans ens va omplir de sentiments envers la nostra estimada "Moreneta", i tornada cap enrere. Hi ha molt per contar i escriure, però m'estimo més no allargar-me més del previst.

A la sortida de les coves, foto del grup per a la revista La Farga, i pujada a l'autocar que ens portaria a un restaurant a prop de Sant Climent Sescebes. Després de dinar una estoneta de temps per a ballar, pair el bon àpat i a les sis de la tarda tornada cap a Salt. Esperem trobar-nos en la propera, programada pel 20 d'octubre per visitar al zoo de Barcelona i a les caves Freixenet. A reveure, amics excursionistes.

Per a coneixement del socis excursionistes, degut al protagonisme per la demanda de compartir les excursions mensuals, els responsables d'aquest afer procuraran solucionar-lo afegint un autocar petit de menys places. Esperem que sigui de la conformitat de tothom, deixant a part comentaris no constructius, que no tenen cap fi i solució.

Ferran Márquez i Morgade

on és la llum?

Fa temps que es parla de la interconnexió elèctrica entre els Estats Espanyol i Francès, amb una línia de 400.000 volts. Hauríem volgut que des de l'inici hi hagués hagut una informació científica, rigorosa i imparcial, oberta a tothom. Aquest projecte ja ha generat controvèrsia en altres llocs on s'ha volgut imposar^[1]. Un

dels aspectes dels quals s'ha parlat poc és dels efectes del transport d'electricitat sobre la salut en general.

Primerament caldria recordar que el cos humà és un organisme electroquímic d'exquisida sensibilitat amb reaccions constants, com la influència de la electricitat en el metabolisme cel·lular, en els fenòmens de la oxidoreducció, en els intercanvis de ions a través de la membrana cel·lular, etc. Algunes manifestacions biològiques endògenes poden resultar afectades per la interferència del camp de radiació incident. Els efectes produïts en els éssers vius pels camps electromagnètics^[2] depenen de la intensitat del camp generat, la distància i el temps d'exposició. Podem distingir entre efectes tèrmics i no tèrmics. Dins aquests darrers hi ha interaccions a nivell mol·lecular, cel·lular, tisular, alteracions en la transmissió genètica, en els estudis^[3] del comportament, en la transducció dels senyals biològics, en el calci i el potassi, alteracions en el transport i permeabilitat catiònica, en la membrana cel·lular, efectes sobre la sang i hematopoesi, sobre el sistema immunològic^[4], sobre el sistema nerviós^[5] sobre el sistema endocrí, etc.

Des que Wertheimer, Beeper, en el 1979 varen publicar la troballa d'una alta incidència en determi-

nats càncers, sobretot infantils, en les persones que vivien a prop de línies d'alta tensió, la controvèrsia en la comunitat científica ha estat oberta. Hi ha tants estudis que arriben a diferents conclusions que l'OMS^[6] va crear un grup per estudiar el tema i acabar amb una polèmica que a hores d'ara encara no s'ha tancat. La situació ha canviat amb l'article publicat a la prestigiosa revista mèdica *British Medical Journal* ^[7] el 4 de juny del 2005 amb el títol "LEUCÈMIA: EVITEU DE VIURE PROP DE LINIES D'ALT VOLTATGE" dels autors Draper, Vincent, Kroll i Swanson. L'article relaciona les línies d'alt voltatge amb el càncer infantil a Anglaterra i Gal·les, en un estudi de més de 29.000 nens amb càncers diversos. S'ha confirmat que els nens que viuen a una distància entre 200 i 600 metres de les línies elèctriques tenen molt més risc de contraure leucèmia que els que viuen a una distància de més de 600 metres. (Risc relatiu: 1.69 i 1.23 respectivament). Se citen diversos estudis internacionals^[8] que també relacionen el risc de leucèmia amb la distància i intensitat d'exposició a un camp electromagnètic. És molt interessant el treball publicat a la "Revista Espanyola de Pediatría" (gener-98, Hospital Infantil "La Fe" de València) amb conclusions semblants.

La UE, en el Tractat de Maastricht, recull el principi de cautela; que exigeix a les autoritats corresponents^[9] protegir els ciutadans del risc de lesions ocasionades per exposició a camps electromagnètics. En la literatura científica s'han identificat els efectes a curt termini, però la comunitat científica està molt lluny de desxifrar els efectes a llarg termini. (Informe del Parlament Europeu maig-2001).

El mateix lobby elèctric recomana deixar una distància de protecció d'1 metre per cada 1.000 volts de tensió. En una línia de 400.000

volts la distància de protecció seria de 400 metres per costat, l'impacte en el territori produït per una línia de 400.000 volts afecta una zona d'uns 800 metres d'amplada multiplicats pels km de llargada. Qualsevol casa o terreny estarà exposat als perills d'aquesta infraestructura, per tant, també hi estarà exposada la gent que treballi o habiti dins aquesta zona.

Un dels efectes electromagnètics remarcables és l'anomenat "efecte corona", que es manifesta al voltant dels fils conductors a l'ionitzar-se l'aire que els envolta i que pot fer-se visible, en la foscor, com a corona lluminosa. D'aquest fenomen es dedueixen una sèrie de molèsties:

1. Ona sonora audible en les immediacions de la línia; augmenta amb el temps humit, i produeix un soroll semblant a una intensa pluja.
2. Producció d'ozó (O3): pot irritar les mucoses oculars i les del sistema respiratori.
3. Pertorbacions, com el soroll radioelèctric, que pot captar un aparell de ràdio a 80 o 100 m de la línia.
4. La ionització general present al voltant de la línia és indesitjable per moltes raons. De vegades la recombinació iònica pot no fer-se si s'alteren les condicions atmosfèriques. Per exemple, a l'Empordà, amb vent de tramuntana amb cops de més de 180 k/h (treball de Kostytsky Ndel 2000).

Tots aquests efectes provoquen una sèrie de símptomes en la salut, petits però repetitius, que poden provocar una sèrie de desequilibris i desencadenar una malaltia: acúfens, cefalees, migranyes, conjuntivitis, asma, alteracions en l'estat anímic, depressions, suïcidis, alteracions en aparells electrònics incorporats en el cos humà – marcapassos-.. En definitiva s'altera la qualitat de vida de les persones.

Dr. Joan Martí i Colomer

Membre comissió tècnica NO A LA MAT

[1] País Basc, Aragó

[2] CEM

[3] Tenford 1991, Azanza 1997, Olcerst 1980

[4] Ayala 1994

[5] Prato 1994

[6] Organització Mundial de la Salut

[7] BMJ

[8] Dinamarca, EUA, Noruega, Canadà, Suècia

[9] Autoritats polítiques, judicials, sanitàries, els fiscals de medi ambient, etc

Salt solidari contra el càncer

El passat diumenge dia 2 d'octubre es va celebrar a Salt la festa "SALT SOLIDARICONTRA EL CÀNCER" organitzada conjuntament amb les entitats esportives del poble i la Delegació de Salt de la Lliga Catalana d'ajut al malalt de càncer, amb el suport i a benefici de la Fundació ONCOLLIGA de Girona.

Hem de dir que va ser un èxit total de participació, més de 500 persones participant en els actes esportius i prop de 600 al dinar que es va celebrar a la Pista Coberta. Per cert, la fideuà fou excel·lent gràcies a la bona mà de l'Enric Guitart i el seu equip.

A l'hora del cafè, la Sra. Teresa Moré, delegada a Salt d'Oncolliga Catalana, i la Sra. Lluïsa Ferrer,

presidenta de la Fundació Oncolliga Girona, varen dirigir unes paraules als presents agraint-los la seva participació, i a totes les persones que havien fet possible la festa de la Solidaritat, entenent-la com el fet de ser solidari amb els altres, de compartir-ne les idees, els propòsits i les responsabilitats. A més, és la relació de fraternitat, de companyonia, de recíproc sosteniment que lliga els diversos membres d'una comunitat o col·lectivitat en el sentiment de pertinença a un mateix grup, i en la consciència d'uns interessos comuns.

Un gran acte de solidaritat amb els afectats per la malaltia del càncer.

gent gran

Setmana del jubilat i dinar de germanor

La meua pretensió al fer aquest escrit, suposant que el llegiu, és senzillament recordar-vos les diferents activitats desenvolupades per aquest Casal durant la setmana i en el trenta-unè Dinar de Germanor.

A la circular dirigida a tots els socis, que us varen fer arribar al principi del mes de setembre, constava la programació dels actes a realitzar i fèiem menció especial a l'exposició dels treballs manuals i pintures cedides gentilmente pels nostres socis artistes, que sense cap ànim de lucre queden exposats durant uns dies a la sala del segon pis del Casal. Voldria fer arribar una entranyable gratitud envers aquests artistes, i donar-los les gràcies per la seva voluntariosa participació, i molt especialment al Sr. Jordi Barris, per les seves aportacions dels dos pessebres i els treballs de decoració de la sala de l'exposició.

A les tardes, durant la setmana,

lliga social de petanca, amb puntuació individual. No va haver-hi la participació que s'esperava, sol passar sempre. Esperem que per al proper any tinguem més concurrència de socis jubilats petanquistes. El dissabte, a mitja part del ball, vàrem repartir els deu premis als millors classificats, que consistien en bosses de queviures i copes. Durant el ball social del dissabte a la tarda, vàrem gaudir veient les parelles dels concursos de vals i tango, amb l'entrega als guanyadors d'un record i cava. Hi va haver molta animació i participació, però com diuen "mai plou a gust de tothom", i sempre hi ha petites crítiques que esperem que siguin constructives per a millorar. Diumenge al matí del dia 25 de setembre, concurs de petanca per a jubilats de la província. No em vull estendre en els comentaris, perquè ja sortiran relacionats en la crònica mensual que fan des de la Petanca. Aquesta diada va

ser també recordada per mossèn Enric en l'homilia de la missa, al qual li agraim la seva prèdica envers els socis i difunts del nostre Casal.

Sortida puntual dels autocars per portar més de dues-centes persones a l'hotel la Terrassa de Platja d'Aro, per anar a dinar. Començant a l'hora prevista amb la salutació i presentació de les autoritats, anomenades per nostre bon amic Josep Boo, per ordre protocol·lari, i demanem excuses si ens equivoquem. Ens acompanyen a la taula presidencial, l'alcalde de Salt, Sr. Jaume Torramadé, la directora dels Serveis Territorials de Benestar i Família, Sra Pilar Heras, el regidor d'urbanisme de l'Ajuntament de Salt, Sr. Joan Boda, el gerent de Filatura Salt, Sr. Josep Fita, el president del Casal de la gent gran "Les Bernardes", Sr. Antoni Peris, l'assistenta del mateix Casal, Sra. Aurora, i el president de la nostra entitat, el Sr.

Ferran Márquez, al qual se cedeix la paraula per escoltar la seva salutació de benvinguda. A continuació parla la Sra. Pilar Heras i com a punt final d'aquestes salutacions, el Sr. Jaume Torramadé. Totes les xerrades varen girar en el recordatori de la trenta-una trobada de germanor, i encoratjar les persones que es troben al capdavant d'aquesta Entitat a continuar treballant de ferm per aconseguir les fites programades durant l'any. També es va mencionar la propera inauguració de les obres fetes en l'altre Casal, subvencionades per la Generalitat.

A continuació es fa entrega de les plaques i rams de flors a les quatre parelles de "Casats fa 50 anys", que són els següents matrimonis, Menna Puig i Roser Vila, Ramon Sánchez i Piedad Martos, Ricard Roura i Paquita Vila, i finalment Ramon Perramon i Gregoria Anton. Moltes felicitats i per molts anys.

Fetes les entregues i les fotos de record, s'homenatja els avis del Casal 2005, i aquest any tenim el plaer que sigui el matrimoni format per la Lourdes Canals i Canals (nascuda el 10 d'abril de 1922) de 83 anys, i en Pere Naspreda i Viñolas (nat el 4 d'abril de 1919), de 86 anys, obsequiats amb plaques de record, flors i regals, entregats a mà per l'alcalde i el president. Els hi desitgem molta felicitat. Els porten de bracet a rebre les atencions, la Sra. Magda Batallé i el vicepresident del Casal, Sr. Josep Palmerola.

Ens acompanyava en aquest dinar, juntament amb la seva família i amics, el soci centenari del Casal, Sr. Emili Palmada Vilatella (nat el 17 de novembre del 1904), i ens va omplir d'orgull i satisfacció tenir-lo entre nosaltres i que, amb paraules del president, està a les portes de complir 101 anys pel mes de novembre. A part de felicitar-lo, com a recordatori se li

va fer entrega d'una senzilla placa, entregada pel Sr. Manel Ros, fent-la arribar a la taula de l'avi homenatjat.

Finalitzada la roda de salutacions i d'homenatges, el Sr. Josep Boo agraeix l'assistència dels socis i familiars i desitja un bon profit a tothom. Cal dir que l'àpat triat va ser de la satisfacció dels presents, excepte en les postres. Esperem millorar-nos el proper any, si Déu vol, per no escoltar protestes no mal intencionades. Ball a continuació fins a les sis de la tarda i a l'hora convinguda tornada d'autocars cap a Salt. Per cert, tota la ruta de tornada vàrem haver de suportar les grans caravanes que formen els barcelonins, degut al pont de festa de la Mercè. Quina paciència tenen aquesta gent, és per llogar-hi cadires.

Amics meus, esperem trobar-nos el proper any. Que així sigui.

Ferran Márquez i Morgade
President del Casal.

Quan era infant i havíem d'anar a Girona sempre demanava viatjar en aquells monstres blaus de la Teisa que em deixaven embadalit. Certament la canalla és fàcilment impressionable. Però aquells anys no érem conscients de la història secular d'aquell trajecte i del que significava per a Girona i Salt en el fons del seus caràcters. Aquestes dues poblacions conformen una munió de vivències i sentiments confusos, emocionalment inseparables, tot i les singularitats d'ambdues entitats.

Els saltencs no perdonarem mai l'annexió de les darreries del franquisme ni la nefasta política urbanística dels anys seixanta i setanta que han deformat la nostra identitat i desfigurat la nostra vila per sempre més. De moment no hi ha voluntat política per enderrocar. Tanmateix, aquest acte insuperable d'imperialisme polític que culminà una pressió insuportable de la capital que es forjava feia temps, no ens fa exempts de responsabilitats en la situació social del nostre municipi. Encara avui, però, per alguns els saltencs continuem essent els seus germans petits, en un acte de paternalisme estúpid, i fins i tot els germans pobres, residus d'una fabulosa expansió de conseqüències veïnals fatals. Aquest context de convivència forçosa només es pot resoldre satisfactòriament amb respecte mutu i col·laboració afectuosa, perquè ens uneix molt més que simples carrers de personalitat dubtosa. Però per això cal generositat política i consciència històrica.

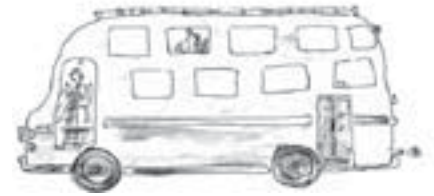
En aquells anys seixanta i setanta, els nens ja no es parien a casa i a Salt no hi havia instal·lacions hospitalàries. Així que al poble no hi ha nascut ningú durant una generació. Tot i això em sento orgullós de néixer a Girona, la ciutat més bella i recuperada, davant un mític Onyar que mor com la sèquia Monar en el senyorívol riu Ter, responsable de la verdor de la nostra plana i del moviment de les centenàries indústries saltencues.

A Girona també hi va néixer la meva mare i tota la seva família materna, originària de can Gobe, de Palau, una de les cases més fortes anys ençà. La meva àvia, rossa i d'ulls blaus, era la més bonica, i explicava com la ciutat s'esglaiava quan els veia en el Ford-T, únic, irrepètible. Quan passejo pel carrer Ciutadans, sembla que la veig, adolescent, amagada en una escala durant els bombardeigs dels nacionals. Hi tenim molts morts a Girona, com també en tenim a Salt.

Ací, a la parròquia de Sant Cugat, hi batejaren el meu avi, el meu pare i a mi mateix. Tot ho fem a Sant Cugat. A finals del segle XIX, els meus besavis paterns, fugint de la misèria finisecular, abandonaren un mas empordanès on feien de masovers per a treballar en el tèxtil, com tants gironins. Sovint m'imagino el poble d'abans, sense pisos, sense cotxes, amb el tren petit d'Olot fumejant pels nostres camps. I veig les nostres indústries fent obusos, la revolta social, l'entrada dels nacionals, les peripècies de la nostra gent en els temps dolents.

Quants records dels amics saltencs de l'escola que no s'esborren, i dels professors del seu institut, i de la facultat de la capital gironina, i d'aquells carrers de somnis impossibles. Quantes vegades, entre classe i classe, m'acostava a la seu catedralícia per pensar, per sospirar en el seu silenci, per passejar entre les seves pedres velles, venerables, colpidores. Quantes vegades, agafant apunts, imaginava els nostres ancestres en les muralles, imponents, defensant històricament la memòria del passat, orgull d'una existència secular, d'una presència rica i mil·lenària que una arquitectura aspre i capritxosa delata pretensiosament.

M'imagino la meva àvia materna servint en una fonda al carrer de Santa Clara, després de la guerra i de la davallada de can Gobe. S'havia casat amb un soldat sevillà. La imagino amb la seva família

en aquella cua dramàtica d'exiliats, creuant la frontera, metrallats. M'imagino la meva altra àvia, la paterna, pocs anys abans, servint en una casa de senyors a la rambla de la Llibertat. Sola, filla de Fontcoberta, òrfena, nena. Temps després, en un aparador d'aquella rambla, el meu avi li compraria un "vano" que conservo, el seu primer regal. Despatxava llavors a Salt, on s'havia traslladat, seguint aquell mateix trajecte en sentit invers, encara en una tartana. Viví i treballava a ca l'Adroguer, on el meu avi hi comprava expressament. Quantes històries del meu avi a l'Àfrica, i quantes després al front, del qual tornà sol, seguint els pals de l'electricitat, afamat, abatut. Al cementiri centenari saltenc hi ha tombes de marquesos i tombes de soldats, i una creu al cel, testimoni dels crims del temps, i una creu al terra, on jau la besàvia, i no gaire lluny els fills. I algun dia els fills d'aquests fills.

No em digueu d'on sóc, però sí què som i d'on venim. Som fills del passat, de la història, dels records, dels homes i les dones que han forjat amb la seva existència el sentit de la nostra vida, de la nostra manera de ser i de la nostra mort, inevitable, però reveladora, com el pas del temps.

Joan Corominas

“¿Ladran? Luego cabalgamos, amigo Sancho”, li va dir el Quixot al seu escuder una nit que anaven tirant pels camins manxecs, al seu aire, enmig dels lladrucs dels gossos, amb aquells clapits ressonant en la foscor que tant podien ser per avisar l'amo d'un possible perill com per conjurar la pròpia por de l'animal, que respondria instintivament a l'eventual amenaça amb una expressió d'agressivitat...

Semblantment, des que el quadripartit cavalca amb el projecte de l'Estatut enllestit, se senten arreu de l'anxa Castilla les exclamacions dels no-nacionalistes espanyols, que –sense voler-los comparar amb tan noble animal– recorden els lladrucs dels gossos del Quixot: amb una barreja de por, o pànic, i de ràbia, abans fins i tot de saber quines intencions porten els cavallers del PSC, CiU, ERC i ICV, que ells confonen amb els quatre genets de l'Apocalipsi, borden amb un desesper infinit, amb una fúria animal, i convoquen tota la gossada de 700.000 fidels, en el cas dels ultraespanyolistes del PP, que vagin arreu d'Espanya, com uns apòstols redivius, a escampar la mala nova: “Els catalans volen trinxar Espanya, emportar-se'n la part del lleó i deixar-nos a l'estacada i amb el cul enlaire! Impedim-els-ho!! Todos a una, como Fuenteovejuna!!!!”

El possibilisme del llarg període de govern convergent, en certa manera hereu del breu regnat de l'avi Tarradellas, ens va acostumar a una política que prioritzava el bon rotllo amb els que tenien la clau de la caixa, el poder, és a dir, “amb Madrid”: oposició sí, reclamar sí, però sense ofendre, sense trepitjar ulls de poll, evitar sobretot que

a Madrid s'enfadessin, no fos cas que, com han fet tantes vegades, decidissin desfogar la mala llet del brau toro que porten a dins maltractant la vaca lletera catalana...

I tanmateix, malgrat aquesta preocupació obsessiva perquè la imatge de Catalunya a Espanya fos bona, les estadístiques demostren, tossudament, que a pesar de tots els esforços, els catalans no acabàvem de “caure simpàtics” a aquella gent tan noble i tan ufana que guarden la clau de la caixa on guarden els (nostres) diners...

Ja seria hora de fer un tomb, i que amb el canvi de govern que hi ha hagut al país es canviés també aquesta mentalitat. Nosaltres a aquell poble tan guerrer no li devem res, i en canvi ells ens deuen (a banda d'una muntanya de calés que ja no recuperarem mai) un munt de disculpes per anys i panys de comportament xenòfob i etnicida, pel robatori sistemàtic a què ens han sotmès i per les mentides amb què han sostingut tot el muntatge. I per molt forat que hagi fet aquesta ficció, aquest negoci fraudulent que en diuen Espanya, ens hem de convèncer que ells no són ningú per dir-nos qui som, què som i cap on hem d'anar, i amb qui. Catalunya, els catalans, ja som prou grans per saber què ens convé, i ningú ens ha de venir a ensenyar a caminar, que és una cosa que ja fèiem sols abans que apareguessin ells i la seva suposada missió divina de convertir-nos en espanyols (de peatge, però).

Aquests dies, amb l'aprovació del nou Estatut s'està fent patent com mai que ens odien tant, amb una ràbia tan irracional, tan de pinyó fix, que la seva forassenyada tiritria s'ha tornat exactament la pedra de toc, la indicació precisa del que ens convé fer: allò que els empenya és just el mateix que ens va bé a nosaltres; si alguna cosa els molesta, vol dir que ens afavoreix; si lladren, vol dir que cavalquem (i viceversa: si aplaudeixen, malament rai...). No falla: estem tan contraposats, se'ns posen tan de cul, que han arribat a un punt que

no conceben la seva existència sense la nostra negació, la nostra desaparició com a poble. No saben ocupar un lloc al nostre costat, al costat de ningú:

només saben estar a sobre, viure a l'esquena del veí. Per a ells no som companys de viatge: som galiots. I funcionen com l'arbre d'eucaliptus, que amb l'acidesa de les seves fulles mortes mata tota la vida al seu voltant, tota la vegetació que li pogués fer ombra. Tenen tan clar (més que molts catalans) que som un altre país, que no permeten que cap plançó nascut a Catalunya creixi, no fos cas que li arribés a fer la competència: ni Estatut, ni confederació, ni federació, ni asimetries, ni res de res. Només la seva única, indivisible Espanya castellana. Fixem-nos que han sigut precisament ells els que han vist l'Estatut Català com el germen d'un futur Estat Català. Perquè saben perfectament que ja l'havíem tingut, l'Estat, fins que un mal dia ells ens el van arrabassar; i saben com els ha costat i com els costa, d'amagar tot un país sota l'estora, per molt hàbil i experimentat que se sigui en el maneig de l'escombra. “Escolta, Espanya”, va dir el poeta Maragall. “Escolta, Espanya”, ha dit el seu nét. “Aquest Estatut no és cap declaració d'independència”, els acaba de dir l'independentista president del Parlament de Catalunya. Però els gossos quan borden no escolten. I al final aconseguiran que Catalunya -tots a l'una!- s'afarti de tant de lladruc i -tant per tant, sabates grosses- decideixi, efectivament, partir peres amb un company tan carcamal i tan insuportable i anar-se'n a viure sola.

Fermí Sidera Riera

Poques coses són tan emocionants com un partit de qualsevol esport, en què tots dos equips van igualats i que el resultat es decideix en els últims moments. Sobretot això passa en els partits de bàsquet. Les

alternances en el resultat, sobretot en els últims minuts, solen ser constants. La gent s'emociona i passa, en pocs moments, de l'eufòria de la victòria, al desencany de la derrota. **Aquesta és la màgia de l'esport.**

Si parlem dels equips professionals de les primeres divisions, en totes les modalitats esportives, a principis de la temporada es preparen al màxim per aconseguir el campionat. Es gasten molts diners per fitxar els millors jugadors i els millors entrenadors, tot per aconseguir el mateix objectiu, ser el primer. Però tots no poden ser campions, això no és possible, només un equip pot ser el primer.

Aquesta és la màgia de l'esport. Si el nostre equip guanya, tot s'hi val, si perd, tot és un desastre. Així és com solem pensar els aficionats. S'ha de guanyar, al preu que sigui. Si és de rebot, és igual, tot s'hi val. Si els arbitres ens ajuden i s'equivoquen a favor nostre, millor, tot s'hi val. La competència per guanyar i ser els millors és

l'essència de l'esport. **Aquesta és la màgia de l'esport.**

No tots veuen igual l'esport. Avui dia l'esport professional d'alt nivell és un espectacle per als aficionats. Per als propietaris i els accionistes dels equips és un negoci. Per als jugadors i els treballadors dels clubs és la seva professió, és el mitjà per guanyar-se la vida. L'esport mou molta gent i molts milions d'euros al seu voltant. Socis, seguidors, mitjans de comunicació, propaganda, traspessos, comissions, empreses esportives, comercials, etc. **Aquesta és la màgia de l'esport.**

L'esport no professional, el de categories inferiors, d'aficionats, d'empreses o de col·legis és molt semblant. Per centrar-me en els equips dels col·legis, en què els pares i els fills van junts als partits, uns com acompanyants i els altres com a jugadors, passa el mateix, tots volen guanyar. Si guanyen, tot va bé. El meu fill és el millor, tenim un bon equip, els entrenadors (que són altres pares) ho fan molt bé. Si és perd, ens carreguem a tothom. Tenim nens que no hi van, un equip mal preparat, aquests entrenadors no en tenen ni idea. De totes maneres, independentment del resultat, l'esport escolar, uneix molt els pares amb els fills. Potser són els temps que passen més moments junts. **Aquesta és la màgia de l'esport.**

L'esport uneix la gent, en un mateix equip podem trobar jugadors o jugadores de totes les races i condicions. Fan molta pinya. Tots hem fet grans amistats per mitjà

de l'esport. Amistats de veritat, sense interessos i normalment ens acompanyaran durant la nostra vida. Sempre s'ha dit que quan uns jugadors tenen un bon rotllo, una bona amistat, tenen més probabilitats de fer un bon equip. Fer un bon equip, jugadors, preparadors, directius i aficionats, aquesta és una combinació guanyadora.

Aquesta és la màgia de l'esport. Com hem pogut veure l'esport és el conjunt de moltes coses. Totes elles formen part d'aquesta màgia que arrossega tanta gent, tants diners, tantes passions, tantes alegries i tantes penes. Però jo crec que la grandesa de l'esport és la incertesa dels resultats. En un partit pot passar de tot. Abans de començar qualsevol equip pot guanyar, independentment de si és més poderós o menys. Aquesta incertesa continua durant el partit, no es pot dir res fins que s'ha acabat, fins a l'últim segon en què l'àrbitre xiula el final. **Aquesta és la màgia de l'esport.**

Rafel Sala

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques Gestoria Administrativa

Av. Jaume I, 44 baixos - Tels 972 20 88 54/972 20 13 55
Fax 972 21 46 08 - 17001 GIRONA
Passeig Païssos Catalans, 147 - Tel. 972 24 44 92 - 17190 SALT

Salt estrena nou disseny als contenidors d'envasos

Els contenidors d'envasos de Salt han estrenat un nou disseny. Aquest canvi d'imatge impulsat per l'Ajuntament i el Consell Comarcal ha eliminat el rètol d'envasos dels contenidors i l'ha substituït per una fotografia que permet la comprensió als parlants de qualsevol llengua.

El handbol torna a Salt després de 20 anys

Després de vint anys sense un equip en competicions oficials, Salt recupera el handbol el proper dia 1 d'octubre amb la presentació del Club Handbol Salt. En aquest partit de presentació l'equip saltenc, que juga a tercera catalana, s'enfrontarà al Geieg de primera i tindrà la presència a la pista de les Cheer leaders de l'Akasvayu. El Club Handbol Salt té el patrocini d'Espai Gironès i jugarà el seu partit de presentació el dissabte 1 d'octubre a les 20.15 al pavelló d'esports de Salt.

Les plantes "invasores" de les ribes del Ter

L'Ajuntament de Salt prepara una prova pilot per eliminar plantes "invasores" de les ribes del Ter. L'Ajuntament de Salt i el Consorci Alba Ter demanaran autorització a l'Agència Catalana de l'Aigua per posar en marxa una prova pilot en l'eliminació de plantes al·loctones (invasores) de les ribes del riu Ter. Les proves se centraran en l'Ailanthus Altissima, coneguda com Ailàn, que té la particularitat que si es talla rebrolla amb més força que abans.

A més del perill per a la flora autòctona, les flors i les fulles de l'Ailàn produeixen intoxicacions per contacte extern o per inhalació de pol·len, que pot provoçar dermatitis.

Les previsions apunten que si no s'intervé, l'espècie prolifera als espais riberencs del municipi desplaçant les espècies autòctones. Els mètodes proposats per eliminar l'Ailàn van des de l'anellament, que consisteix a tallar i pelar el tronc de l'arbre fins a una fondària de 3 o 5 centímetres, i la planta mor; arrencar arbre i arrels amb cura que no quedi cap part de la planta per produir rebrots, o aplicar herbicides a l'escorça.

Les tallades dels bosquets d'Ailàn produeixen efectes contraris als esperats, ja que la planta respon favorablement a la tala, produint nombrosos rebrots que al seu torn produeixen més llavors i toxines, cosa que afavoreix la seva dispersió.

L'Ailàn és un arbre procedent del sud de la Xina que actualment es troba distribuït als climes temperats i tropicals d'Amèrica i Europa. És un productor de llavors molt prolífic –entre 300.000 i 350.000 llavors anuals. És resistent al fred, a la sequera i a la contaminació atmosfèrica. Creix de forma molt ràpida, competint amb la vegetació autòctona i produint unes substàncies químiques que s'acumulen al sol i impedeixen el creixement d'altres espècies.

Salvador Sunyer comença el curs al SES de Salt

El SES de SALT va iniciar ahir les classes amb una conferència de Salvador Sunyer centrada en la convivència i el respecte als Drets Humans. L'exalcalde de SALT va parlar de com convé estimar el poble on es viu i de mantenir-lo net i va dir que qualsevol dret va acompanyat també d'un deure.

El SES de SALT, que compta amb un 80% d'alumnat nouvingut, comença el seu segon curs de vida i a través d'aquesta xerrada inaugural obre un projecte centrat en el tema de la convivència, que treballarà durant tot el curs.

“Que no s’apague la llum” en CD i DVD.

Arran de la gravació del concert que tingué lloc a Xàtiva a finals del mes de maig, “Que no s’apague la llum” podrà ser reviscut per tot el públic que vulgui reviure el concert i serà també document per a la posteritat. Actualment, Borja Penalba compagina la feina en directe al càrrec d’acordions, guitarra, llaüt i veus amb les tasques de producció i mesclades als estudis Temps Record de Terrassa. El CD, que possiblement compti amb entre 12 i 14 cançons de les enregistrades a Xàtiva, apareixerà a les botigues a principis del mes d’octubre.

“Que no s’apague la llum”, coedició de Andréas Claus SL i Propaganda pel fet!, comptarà també amb un DVD on s’inclourà el concert i continguts extres, entre els quals destaquen les entrevistes als dos cantants. Feliu Ventura i Lluís Llach comenten el perquè de l’espectacle, la seva relació i altres qüestions referents a la música i societat catalana. (Propaganda pel fet!)

Oriol Pallàs

Notícies

DiscMedi als Grammy Llatins 2005

‘Cuba le canta a Serrat’, el disc on algunes de les més importants estrelles de la música cubana reten homenatge a Joan Manuel Serrat, és un dels aspirants a endur-se un Grammy llatí a la categoria de Millor Àlbum Tropical Contemporani. La notícia coincideix amb la propera aparició d’una nova versió del doble àlbum que incorpora la tecnologia DualDisc, un sistema desenvolupat per Sony que permet que un CD contingui pistes d’àudio per una de les seves cares i documents DVD per l’altra.

D’aquesta forma, i gaudint de la qualitat estèreo 5.1 que utilitza el DualDisc, els compradors del disc podran endur-se a casa les 21 cançons del doble disc i el documental Cuba le canta a Serrat, gravat durant l’enregistrament de l’àlbum a l’Havana. La pel·lícula inclou entrevistes amb els artistes participants (Ibrahim Ferrer, Omara Portuondo, Pablo Milanés...), imatges d’arxiu de les primeres visites de Serrat a l’illa, etc. L’homenatge al cantautor del Poble Sec no és l’únic disc del catàleg de DiscMedi que el proper tres de novembre a

Los Ángeles optarà a aconseguir un dels preuats Grammy Llatins. Joyce aspira a guanyar el guardó al Millor Àlbum Brasiler de Música Popular amb ‘Just A Little Bit Crazy’. El veterà Wilson Das Neves és candidat al Millor Àlbum de Samba /Pagode mentre que Olivia Hime competirà per imposar-se a la categoria de Millor Cançó Brasiler i l’Orquestra de Câmara Rio Ensemble farà el mateix, en aquest cas com a Millor Àlbum de Música Clàssica. (DISCMEDI)

Oriol Pallàs

Altres novetats

ESPECIAL SÒNAR

Especial Festival “Primavera Sound”

Gerard Quintana: La sintonia de Ventdelplà a Televisió de Catalunya

Camí del seu 25è aniversari, l'ACPC encara nous reptes

La premsa comarcal està consolidada i travessa per les mateixes dificultats que la resta de la premsa escrita.

S'ha acabat el boom i és hora de centrar-nos si volem encarar el futur amb optimisme.

De primer, tenim dues sensibilitats a la premsa comarcal.

És un tret diferencial, amb els seus avantatges i els seus inconvenients. Cal donar servei, per tant, a les dues: els associats professionalitzats, o que volen seguir aquest camí (grup d'empreses), i la resta d'associats no professionals, però igualment importants (grup d'entitats editores de publicacions no lucratives) Tots tenen els mateixos drets. El darrer congrés de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal va establir les bases per al futur de l'entitat: dues línies de treball, a tots els efectes, però respectant el dret de tothom a ser membre de l'associació.

Per als primers, cal un gran esforç per millorar i reforçar la professionalització perquè els nous temps van per aquí i aquesta és l'única via per a la supervivència.

L'ACPC ha d'ajudar i sensibilitzar les publicacions que intenten guanyar-se la vida i tirar endavant. La millor solució passa per la col·laboració, pel treball conjunt.

L'enemic és a fora i és el mateix mercat, el baix índex de lectura i la demanda d'un lector cada dia més preparat i exigent. Hem de ser conscients que sols no anirem enlloc. Per als segons, el president i la junta de la Premsa Comarcal hauran de treballar també per millorar les publicacions sense afany de lucre, posant tot el que estigui al seu abast per facilitar i garantir el seu futur. I exigint a l'Administració que compleixi també amb el seu deure.

Tinc clar que presideixo dos col·lectius diferenciats i, per tant, problemàtiques diferenciades. Seguiré les dues vies, amb accions conjuntes quan sigui viable, reforçant el paper de tots, donant viabilitat a l'associació i a la fundació i exigint un tracte equitatiu amb la resta de mitjans per part de centrals de mitjans, agències de

publicitat i institucions, potenciant el nostre fet diferencial:

la defensa de la llengua i la cultura catalana.

Hem de tenir serveis compartits, combatre el monopoli de l'OJD i la dictadura de la publicitat d'alta volada; oferir formació contínua, espais, centralitzar un club del subscriptor/lector; crear centrals de compres i vendes, amb comercialització conjunta, sectorialitzada segons les necessitats dels col·lectius, amb banc de continguts, amb una gran finestra oberta a internet...

Per assolir aquests objectius, la nova junta de la Premsa Comarcal treballa per posar al servei dels associats els mitjans adequats per millorar la seva preparació professional, facilitar la seva progressió i potenciar les seves expectatives de millora i creixement actuals.

Descentralització. Anem cap a la descentralització de l'entitat, creant la figura del membre de junta delegat d'una zona territorial determinada, dotat de poders i de capacitat de decisió.

Comissions de treball. El treball de la nova junta flueix ja des de comissions de treball, responent a les funcions vitals de l'empresa periodística, de manera que constitueixen un fòrum de debat i lloc de trobada d'editors i alts càrrecs o responsables de les publicacions associades a la Premsa Comarcal/ACPC per a l'intercanvi d'opinions, experiències, anàlisi de problemes comuns i recerca de solucions, adopció d'estratègies i execució d'accions col·lectives.

Les comissions de treball són òrgans on es debaten assumptes d'interès col·lectiu i on s'elaboren propostes de solució a problemes concrets de les publicacions associades. També estan encarregades d'analitzar detalladament problemàtiques de relleu i/o de gran repercussió en el nostre peculiar món editorial i d'oferir solucions.

Confederació de la premsa catalana? Crec a cegues que cal asseure's amb l'APPEC i l'ACPG (premsa gratuïta d'informació) i amb una hipotètica associació de premsa digital catalana i mirar de treballar

plegats en qüestions ineludibles, naturalment mantenint cadascuna de les associacions la seva total i absoluta independència. La predisposició a iniciar converses serioses és bona i ara s'incrementaran els contactes.

Tot plegat convertiria la premsa en català en un lobby potentíssim, que imposarà respecte, que ens fa falta. Només cal citar les paraules del bon amic Francesc de Dalmaes, president de l'APPEC, a Tribuna Catalana: "El problema és que el Govern no té una voluntat explícita de fer una política de mitjans de comunicació nacional, i en aquests moments és urgent que existeixi aquesta política, que ha d'incloure una discriminació positiva molt potent, la creació de normatives que facilitin l'actuació de mitjans en la nostra llengua, i la dinamització de normatives que impedeixin que grups externs estiguin actuant aquí amb tanta o més facilitat que els que són del país".

Això que diu en Dalmaes, i que sembla tant clar com l'aigua, ho vinc defensant de fa anys des del meu lloc de responsabilitat a El Punt i també des de dins la Premsa Comarcal en els darrers dos anys. Estem en el camí, però som lluny.

D'altra banda, volem establir lligams amb associacions semblants a la nostra, com és el cas de la premsa forana de les Balears, els comarcals d'Euskadi i de la Franja, el País Valencià i Galícia. De fet, excepte amb els valencians, amb la resta s'han obert ja vies de diàleg, que ampliarem i estendrem fins a la Catalunya Nord.

L'any vinent celebrarem el 25è aniversari de la fundació, a Canyamars, de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC). Abans, hauré presentat el Llibre Blanc. Amb una mica de sort, i amb la feina ben feta, encara em veig amb cor d'albirar el futur amb optimisme.

Estanis Alcover i Martí. President de l'ACPC.

Ara que ja hem deixat les calors d'aquest estiu al bagul dels records, preparem-nos per gaudir de la frescor. Ja dona gust circular pels carrers i no diguem per la muntanya. Entre la sequera, que alguna cosa hi tenim a veure els humans, i la calor que indirectament també fomentem, hem anat passant uns dies on el motiu principal de les converses era parlar de calor i sequera.

Avui, però, voldria parlar de la calor prefabricada. La propaganda comercial se n'aprofitava per vendre aparells d'aire condicionat. No passeu calor; fins i tot t'ofereixen la instal·lació a pagues mensuals o no pagar fins l'any que ve. Ja ho veieu com el comerç vetlla pels mortals i alguns de nosaltres desagraïts passem de llarg, conformant-nos amb un ventilador i abaixant les persianes perquè no entri tanta llum.

La calor ha estat xafogosa, però encara més quan passaves davant un local que per disposar d'aire condicionat, per refredar el seu local, t'envia un suplement de calor al carrer que va a petar directament al

teu cos quan hi passes per davant o per sota, per això dic que la calor també depèn de nosaltres. No és que tingui res a dir a qui vol viure més còmodament, sempre que com a ciutadà, directament, no en surti perjudicat d'algun bacteri de legionel·la. A veure, cada vegada que es parla de convivència es diu que la llibertat d'un acaba quan perjudica a altri; doncs bé, els aires condicionats perjudiquen, fins ara, a tothom que té necessitat de moure's pel carrer, perquè la calor que desprenen aquests aparells va a engruixir la temperatura que suportem al pic de l'estiu i suposo que a l'hivern deu ser al revés. Com acceptariem que al passar pel carrer veiéssim un veí que després d'escombrar la casa, llencés les escombraries pel balcó? És clar, la calor no es veu.

Tenim Ministeris i Conselleries per a tots els temes que us pugueu imaginar; no sé si aquest afer de l'aire condicionat corres-

pon a Indústria, a Medi Ambient, a Salut o al manxaire, però el que cal és que es prengui alguna mesura reguladora si no volem empitjorar aquesta qualitat de vida que penso que podria ser millor. Només hem de veure que cada cop la legionel·la està afectant més la població de les ciutats on l'aire condicionat està més estès.

Que aquest aire és necessari per a certes activitats? Segurament que sí, però caldria trobar-hi la manera d'evitar més tropells o anomalies a la salut. Potser que es busqui algun remei que controli aquest focus contaminant que permeti poder passejar tranquil·lament pel carrer.

Camina Mira i Observa

Un dia assolellat, passejant per Girona passem a prop d'un grup de gent amb botes, caçadores i pantalons de cuir, cadenes, arracades i cabells de punxa; ens els mirem i quan els hi hem passat per davant la meva germana em pregunta: què llepava aquell noi? I jo, una mica dubtosa de si dir-li la veritat o amagar-li fins que sigui més gran, li contesto: s'estan fent un cigarret com ho feien abans. Doncs bé, després de pensar en el tema i després de parlar-ne amb les amigues, vaig veure que el costum de "fer-se un peta" tothom el té assumit i que a partir d'una certa edat

ja pot arribar a ser un costum. Els joves d'avui en dia tenen un accés molt

fàcil a aquest producte i en poden trobar un mercat força ampli, la marihuana, que és una combinació de fulles, brots, llavors i flors del cànem. Tot això, una vegada secs, són picats finament. La "sense llavor", el haixix, i l'oli de haixix són les variacions més potents de la marihuana. L'oli de haixix o haixix líquid és una substància fabricada il·legalment des de la dècada dels 60 aproximadament, però ja feia temps que era coneguda. A les farmàcies es trobava un producte com "Tintura o extracte de cànem Indià", que s'utilitzava en medicina.

També hi ha el Hichis, que és un preparat de la resina de la planta del cannabis. Es presenta com una pols fina, comprimida en pastilles o teules de color marró fosc. També es denomina "hachic", que és una paraula d'origen àrab, la traducció de la qual al català és herba. En totes les seves modalitats la marihuana afecta a la ment. És

a dir, altera la funció normal del cervell degut a que conté l'ingredient químic actiu anomenat THC. Doncs tots aquests tipus de les considerades drogues són consumides pels joves perquè, a banda de gaudir del seu aroma i sabor, té uns efectes somnolents o principalment d'eufòria com si d'una injecció d'adrenalina es tractés. El consum d'aquest producte sol fer-se en festes majors, on hi ha barraques, festes, concerts, manifestacions massives on participen joves de totes les edats, ideologies i pensaments amb ganes de disfrutar.

Podríem dir que el terme anar de festa avui el considerem com a consum d'alcohol, tabac i porros. Podríem dir que sense aquests components o altres (dependent dels joves), les festes nocturnes no permetin passar una farra de les bones. I per acabar, recordar a tots que l'alcohol, les drogues i el cotxe... no són una bona combinació. Seny!

Anna Clarà Roura

S'ha de reconèixer l'encert de l'ajuntament d'obrir els patis de les escoles els caps de setmana, perquè la mainada no volti tant pel carrer. No estem sobrats d'equipaments i l'espai de places i carrers no dóna per a gaires jocs. Ja no és com 50 anys enrera, que la quitxalla era la mestressa del carrer al sortir de l'escola i dies de festa. Fins ara els patis de les escoles eren espais malaguanyats, ja que només s'aprofitaven a les hores de patí, que són molt necessaris, però poc utilitzats.

De fa un temps, però, anys, que el pati de l'escola del Pla, els caps de setmana, era assaltat per nois, fent malbé la tanca de filat per entrar-hi a jugar a pilota. Segurament eren alumnes del mateix col·legi, però amb tot, donava la sensació d'abandó i disbauxa, i més quan els comentaris d'algun passant eren tan desafortunats o més que l'actitud dels assaltants del pati. Que si ho fan malbé tot,

que s'han fet els amos del carrer, que si els seus pares... I no es recorden que quan érem d'aquesta edat, el carrer era casa nostra. Sí que a l'augmentar el nivell econòmic de la població, als nostres fills, els buscàvem alguna ocupació per augmentar la seva capacitat cultural o esportiva i el temps al carrer s'escurçava. Ara, amb la televisió, els videojocs, les consoles i l'internet, s'ha acabat el carrer.

Hem de tenir present que aquests nouvinguts no estan en la situació còmoda dels nostres fills i néts, tenen el costum de fer vida al carrer i segurament que molts d'ells, a casa seva tampoc tenen l'ambient ni l'espai necessari per viure en família.

Després de tot, alguna cosa hauríem d'aprofitar del seu comportament: la relació veïnal. Vull dir, la relació personal entre ells al carrer; nosaltres ens tanquem a casa o com a màxim tenim una relació, per dir-ho entenedor, de

capelleta. Cada dia més tancats a casa i la relació de carrer s'ha acabat. Ja ho sé que hi ha moltes entitats i algunes de molt lloables que fan actes al carrer, que intenten aglutinar gent en bé del poble, però costa. Fins i tot, a la gent gran de la qual formo part, li costa involucrar-se en la vida del poble i més acceptar la nova situació.

Ens estem acostant massa a poblacions importants i cada vegada la relació és més impersonal, si quasi bé no ens saludem amb el veí de l'escala. I aquesta nova immigració, amb la seva cultura i de procedències diverses, encara accentua més la diferència. I no sembla que la situació tingui aturador i, per tant, hem d'aprendre a conviure-hi; llàstima que la utilitat d'aquests patis, els caps de setmana, no sigui un focus de convivència i de relacions entre els mateixos alumnes que van a l'escola.

Ramon Torramadé

La societat on vivim està fortament influenciada pels mitjans de comunicació. Cada vegada més la informació ens arriba a través de la televisió, la xarxa telemàtica, la ràdio o la premsa. S'està deixant allò d'assabentar-se del que passa per les tertúlies de cafè o per les xerrades a la plaça o al mercat. En la societat mediatitzada on vivim és gairebé impensable trobar alguna persona sense televisió o sense accés a internet. Sempre queda algun reducte de persones "desenganxades", però és una minoria que, en general, són titllats d'estranyos.

Per això és molt important que coneguem de quina manera ens arriba la informació i sapiguem ser crítics amb el que ens trobem a les mans, als ulls i a les orelles. Els adults sabem que tot depèn del color del vidre amb què es miri qualsevol aspecte. A vegades ens agrada llegir la premsa que està a les antípodes dels nostres ideals, precisament per poder analitzar les opinions que tenen sobre un tema, però generalment som afins a una mateixa publicació amb la qual combreguem en la ideologia. El que és vàlid per la premsa ho és també per la ràdio, la televisió o les planes informatives de la xarxa: normalment, qui escolta la SER no acostuma a estar d'acord amb els missatges de la COPE, i qui mira les notícies de Televisió de Catalunya no freqüenta els noticiaris de Tele5.

Els adults veiem les grans diferències que hi ha en una mateixa informació segons quina font ens la trameta, i per això hem après a relativitzar les notícies en funció d'on les hem sentit, llegit o vist. És allò que fa temps també es portava quan les informacions circulaven de viva veu: segons qui et deia una cosa podies creure-te'n la meitat, la meitat de la meitat o podies pujar-hi de peus que allò era ben cert.

Els nostres infants i joves han viscut des de sempre en un món mediatitzat: els missatges audiovisuals són amb ells des de molt abans que en tinguin consciència: quin adolescent de 14 o 15 anys no acostumava a passar força hores davant la tele quan encara no tenia ús de raó; perquè —ac-

ceptem-ho gairebé tots— amb els dibuixos animats els infants estan tranquils i els pares i mares poden feinejar. La televisió ha estat la mainadera més important i més present a una gran quantitat de cases en els darrers anys. I qui cita la televisió podria parlar de la xarxa: avui en dia molts joves es comuniquen més en els xats que no directament. Es veuen durant tot el dia a l'escola, fent activitats i quan arriben a casa es connecten i estan hores i hores escrivint-se com si fes dies que no haguessin tingut notícies els uns dels altres. Neveguen per la xarxa i cerquen informació d'indrets molt diversos. De manera que aquests mitjans són molt coneguts per tots ells.

Però: són conscients de les peculiaritats de la informació que reben? Saben que no tot el que es diu és estrictament cert? Entenen els globus sonda que de vegades emeten els mitjans de comunicació? I el que és més important: tenim consciència els adults que els infants i joves tenen a les mans unes eines poderoses?

Com a resposta a aquests interrogants crec que seria bo que des dels diferents àmbits educatius, però especialment des de les famílies, s'eduqués els infants i joves a ser crítics amb els missatges que els arriben des dels mitjans de comunicació. Els noticiaris, els reportatges, els articles d'opinió o la publicitat —entre d'altres— ofereixen visions parcials, esbiaixades o directament errònies de la realitat. I tots n'hem de ser conscients i ajudar que les generacions futures n'estiguin al corrent. En cas contrari facilitarem el camí a aquells poders als quals convé una societat feble, domesticada i sense esperit crític.

Hem de reconèixer la feina que fan les famílies que miren la televisió plegats amb els seus fills, que no deixen la tele de mainadera i que comenten els programes que veuen plegats. També aquelles que contrasten la informació de diferents fonts amb els nois i noies i els mostren les diferències entre les diverses versions.

En àmbits d'educació més formal,

força escoles tenen engegats projectes d'innovació en l'apartat de l'audiovisual i treballen els llenguatges que utilitzen els diferents mitjans. Des de l'anàlisi de les imatges que acompanyen els anuncis d'automòbils per veure quines característiques en destaquen —que no són ni la conducció respectuosa ni l'estalvi energètic—, fins a contemplar diferents informatius per veure l'ordre i la durada de les notícies en un o altre canal. Aquestes activitats, integrades plenament en el currículum escolar, contribueixen a formar uns ciutadans i ciutadanes respectuosos i crítics amb el món que ens envolta.

Algunes vegades aquestes tasques no són compreses per una part dels pares i mares que no acaben de veure els continguts acadèmics que s'hi treballen, oblidant que quan parlem d'educació integrem aquesta voluntat de formar persones preparades per analitzar, comprendre i actuar en el món; i que això inclou més apartats que només els tradicionals continguts de les diferents àrees.

I és que, un cop més, l'educació formal assumeix —força vegades en solitari— alguns temes que s'haurien de treballar essencialment des de les famílies, ja que és en aquest marc on els infants i joves estan més temps i on millor es pot aplicar el principi d'educació per imitació dels adults de referència més propers.

Ara bé, potser caldria plantejar un interrogant al final d'aquest escrit: ja som la majoria d'adults prou crítics amb les informacions que rebem del món que ens envolta? No ens creurem massa sovint tot allò que ens diuen els mitjans de comunicació? No continuarem dient allò de "ho han dit a la tele" com a prova i garantia de la veracitat de la informació que utilitzem en les nostres converses?

Informar-nos és bo, però convé contrastar les fonts d'informació, perquè en cas contrari podem relativitzar-ho tot i crear una societat controlada per les empreses encarregades de crear estats d'opinió.

Pere Salvatella i Armengol

La setmana tràgica

Amb aquest nom es coneix una vaga general que es declarà a Barcelona i altres ciutats del país del 26 de juliol a l'1 d'agost de 1909. La causa fou el malestar popular per la guerra del Marroc i la mobilització de reservistes, la majoria casats i amb fills, quan encara era ben present el desastre de la guerra de Cuba. Ara el govern de Maura volia intensificar la presència al Marroc amb 40.000 homes, i la patronal exercia un domini ferotge sobre el moviment obrer. La notícia de l'embarcament féu que les organitzacions sindicals, els lerrouxistes i Solidaritat Catalana endeguessin una dura campanya en contra d'unes llesves que condemnaven moltes famílies a la misèria. L'enfrontament amb els tramviàries, que no volien seguir la vaga, provocà uns primers incidents amb la policia. El capità general

L. de Santiago declarà l'estat de guerra, fet que féu dimitir el governador civil, A. Ossorio y Gallardo, que preferia negociar. El comitè de vaga aviat quedà desbordat per uns fets que esdevenien una revolta revolucionària i anticlerical. S'aixecaren barricades i la insurrecció, sense una direcció política clara ni suports a la resta de l'Estat, s'orientà cap a la destrucció d'edificis religiosos (convents, esglésies, escoles). Una vuitantena d'edificis foren incendiats. El Govern va presentar el moviment com una revolta separatista i el reprimí amb l'arribada de noves tropes i l'ús de l'artilleria. Hi hagué nou militars i un centenar de civils morts, un gran nombre de ferits i una dura repressió posterior, amb la clausura de les escoles laiques i els centres obrers, uns

150 establiments, la suspensió de la premsa obrera, 2.500 empresonats, 175 desterrats, 59 cadenes perpètuas i 5 execucions, entre les quals la del pedagog Francesc Ferrer i Guàrdia, acusat de ser l'instigador de la revolta i veritable cap de turc. Això causà una campanya internacional de solidaritat que acabà amb la dimissió de Maura. L'actitud de la burgesia catalana i del seu partit, la Lliga Regionalista, que recolzà la repressió, precipità el trencament de Solidaritat Catalana, aquell moviment polític de caràcter unitari que defensava el catalanisme de les ofensives legislatives espanyoles. D'altra banda, quedà palesa la incapacitat de les organitzacions obreres i d'esquerres per dirigir un moviment revolucionari.

J.C.L.

teatre

El marit de la Marina és mariner

Amb motiu de l'atenció que disposa cada any el Casal de Salt, pels seus socis i simpatitzants, es presenta al nostre teatre el grup "El Traster" de Fontcoberta. La representació es titula "El marit de la Marina és mariner", de Nicasi Camps i Pinars.

El repartiment està format per :
El paper de la Marina el fa la Fina Teixidor .

La Carme el fa la Maria Grau.

La senyora Josefa el fa la Ines Ramos.

La nina el fa l'Olga Jordà

La senyora Lola el fa la Montse Grau

La Prudència el fa la Marta Castellà

En Tomàs el fa en Jaume Faianes

En Jeroni el fa l'Ernest Bernat

En Jordi el fa en Roura Roura

En Fidel el fa en Ramon Tarrés

L'Humbert en Lluís Freixa.

La direcció de Teresa Colprim. Decorats del Traster Teatre.

L'obra està basada en una falsa aparença de dues famílies, les quals aparenten un nivell de vida molt distant de la seva realitat. El casament vol ser la solució dels seus problemes econòmics i socials.

Apareix la part més còmica de la representació, el confondre la professió de mariner amb la condició de gai del consogre. Tot un enrenou ple de picaresca i que ens fa

passar una estona molt divertida. Vist l'èxit de la representació, em reitero amb la meua última crònica, on feia notar la falta de comèdies per a tots els públics i no tants monòlegs. Encara que siguin entre setmana i fetes per aficionats. Sabem que estarien molt contents de poder aprofitar l'oportunitat d'actuar en un marc tan bonic com és el nostre teatre i omplir d'alegria el cor de la nostra gent.

Gràcies a tots els components del Traster Teatre per la seva magnífica actuació.

Josep Pla.

Com cada any, el dia 11 de setembre vam celebrar el tradicional campionat social de la Diada, amb tripletes fetes per sorteig amb caps de sèrie i un dinar a les mateixes pistes, a base d'amanides i arròs a la cassola fet pels nostres amics Llobet, Jaume i Toni; per cert, l'arròs va quedar "collonut". El dia va començar amb 1 minut de silenci en memòria del desaparegut Pitu Geli, soci número 1 del Club (que en pau descansis, amic Pitu). Tot seguit vàrem escoltar Els Segadors i va començar la competició. Es va jugar amb el sistema de grups, un total de 4, de 5 equips cadascun. Els 2 primers passaven a semifinals i els guanyadors van ser Oscar Lara,

Pere Fornells i Mireia Freixas; en 2n lloc, Lluís Roca, Angelina Busquets i Manel Granda; en 3r lloc van quedar Yolanda Jorquera, Xevi Soler i Carmen Muñoz i el 4t per Magda Vila, Antoni Sorribas i Pilar Vila. Tots ells van rebre unes espatlles serranes de mans dels membres de la junta. El 25 de setembre vam fer festa grossa al Casal de Jubilats. Al matí, a partir de 2 /4 de 9, es va jugar el Campionat provincial per a jubilats, que ja és tradicional fer-lo aquest dia. Hi varen participar 7 equips de Salt, 2 de Figueres i 1 d'Avinyonet, amb la presència de les dues presidentes, Sra. Encarna Campos, de l'Avinyonet, i Pilar Albert, del Figueres, que també

ens van acompanyar al dinar de Platja d'Aro juntament amb els jugadors. Les partides anaven a cop de xiulet o a 13 punts, segons el temps que passava, ja que a la una del migdia s'havia d'acabar per tenir temps d'anar a dinar. Els resultats van ser els següents: 1r, l'equip de Josep Jorquera, Isabel Rodríguez i Josep Ros; 2n lloc, Narcís Ros, Maria González i Manel Granda; 3r, Antoni Sorribas, Pilar Vila i Josep Ros Fornells; 4t lloc per Enrique Vicedo, Montse Cabrélez i Gregorio Antón. El regidor d'urbanisme de l'Ajuntament i el president del Casal van lliurar als guanyadors uns magnífics trofeus cedits per Antoni Gassol.

Per als qui no veniu gaire pel club, us voldria dir que ja hem començat les lligues dels dissabtes a la tarda i del diumenge al matí. Us hi esperem.

També ha començat la lliga provincial federada, amb els següents resultats:

Avinyonet 9 - Salt 0,

Salt 7 - Cassa 2,

Can Gibert 6 - Salt 3.

De moment els resultats no són massa bons, però esperem millorar-los ben aviat.

Josep Boó.

federació catalana sos

Delegació de Girona

Organitza un curs de primers auxilis i socorrista aquàtic

Lloc: Piscina municipal de Salt (UFEC)

Data inici: 5 de novembre

Horari:

Dissabte: 9,00 a 13,00 del matí
15,00 a 19,00 de la tarda

Diumenge: 9,00 a 13,00 del matí

Preu: 425 €

Normes d'inscripció: com a màxim el curs constarà de 30 places. La delegació es reserva el dret d'anul·lar-lo si 12 dies abans del seu inici no s'han cobert 20 places, com a mínim.

Inscripcions: Tel. 972 58 17 27 - mòbil: 650 43 92 54

Socorrista aquàtic

Condicions:

Edat mínima: 18 anys

Fotocòpia del DNI

Dues fotografies de carnet

Graduat escolar o certificat d'estudeis

Certificat mèdic oficial

Full d'inscripció

guia de serveis

EMERGÈNCIES

Bombers	085
Mossos d'Esquadra	088
Polici a Local	092
Emergències sanitàries	061

SERVEIS MUNICIPALS

Ajuntament	972249191
Biblioteca Jaume Ministral	972240322
Biblioteca Massagan	972405062
Cementiri Municipal	972240506
Centre Obert Infantil	972402373
Centre Social Mas Mota	972235105
Coma Cros	972231681
Deixalleria	972238811
Escola Bressol	972238388
Escola de Belles Arts	972244235
Estació Jove	972405007
Mercat Municipal	972231911
Museu de l'Aigua	972402148
Oficina Ambiental	972235128
Pavelló d'Esports Municipal	972240012
Piscina Municipal	972236021
Polícia Municipal	972249192
Ràdio Salt	972249151
	972249152
Teatre de Salt	972402004

CENTRES D'ENSENYAMENT

CEIP El Pla	972406106
CEIP La Farga	972235637
CEIP Mas Masó	972243967
CEIP Silvestre Santaló	972238619
CEIP Veïnat Gertrudis Moret	972400092
CIFO	972405570
Escola d'Adults	972241410
E. d'Educació Especial La Maçana	972235930
IES Salvador Espriu	972240246
IES Vallvera	972231919
Institut SES 3	972 234975
UOC (U. Oberta de Catalunya)	972405067
Ntra.Sra. Del Roser (Dominiques)	972233681
Pompeu Fabra	972234972
Vilagran	972241757

ALTRES TELÈFONS D'UTILITAT

Aigües de Girona, Salt i Sarrià	972201737
Bombers	085
Casa de Cultura "Les Bernardes"	972234695
Casal de Jubilats de Salt	972230498
Centre d'Atenció Primària	972243737
Correus	972237081
Hospital Psiquiàtric	972182500
Hospital Santa Caterina	972182605
Hotel d'Entitats	972242088
	972241128
Institut geriàtric Torras	972400563
Jutjat de Pau	972234012
Llar de Jubilats "Les Bernardes"	972232663
	972239061
Mossos d'Esquadra	972245446
Notaria de Salt	972230100
Parròquia de Sant Cugat	972234686
Parròquia de Sant Jaume	972236190
Piscina coberta	972236021
Residència assistida "Les Vetes"	972401014
Residència Geriàtrica "Nostra Llar"	972239199
Tanatori del Gironès	972249050

ESCOLES DE MÚSICA I DANÇA

Nou Espiral	972242999
[Interval]	972440483

TRANSPORT

Asoc. Empresarial del Taxi	972221020
Taxi Girona	972203377
Taxi Cèsar	608433010
Gironabus	972233243
Autocars Roca	972233572
Autocars Toni	650382778
Emilio Espigarrés Ortega	659434833

ADVOCATS

Bufet J. Garrigolas	972242387
Joan Nono Rius	972241544
Miquel Ricard Palau	972 405646

CONSULTORIS PRIVATS

DENTISTES

Jaume Rodríguez i Sanahuja	972241007
Dalmau Amorós	972242990
Serveis Dentals Salt S.L.	972232420

GINECÒLEGS

Santiago Bosch Arbusé	972239231
-----------------------	-----------

MEDICINA INTERNA

Turó Roca	972239063
-----------	-----------

MEDICINA GENERAL

Bagaria Canals	972241007
Riera Serra	972244192

LLAR D'INFANTS

Petit Jardí	972237927
El Barrufet	972231299
Petit Príncep	972236559
Escola Bressol	972238388

AMBULÀNCIES

Ambulàncies Catalunya	972235878
-----------------------	-----------

PSICÒLEGS

Centre Psicològic	972401619
Psicologia i pedagogia salt	972243033
Iglesias Martí, F.	972400160

FARMÀCIES de Guàrdia

Farmàcia: DAVESA, Major de Salt, 20.	972230568
Dies: 7, 15, 23 de setembre.	

Farmàcia: ESCATLLAR, Guillerries, 23.	972230103
Dies: 3, 4, 12, 20, 28 de setembre.	

Farmàcia: GELI, Major de Salt, 157.	972233518
Dies: 8, 16, 24, 25 de setembre.	

Farmàcia: NIETO, Àngel Guimerà, 75.	972233645
Dies: 1, 9, 17, 18, 26 de setembre.	

Farmàcia: ORDIS, Pg. Països catalans, 71.	972237704
Dies: 2, 10, 11, 19, 27 de setembre.	

Farmàcia: MUÑOZ, Pg. Països catalans, 145.	972243412
Dies: 5, 13, 21, 29 de setembre.	

Farmàcia: ROCAS, Major de Salt, 269.	972231249
Dies: 6, 14, 22, 30 de setembre.	

Per inserir publicitat en aquesta secció, modificar, ampliar o incloure alguna dada, cal que us poseu en contacte amb el Consell de Redacció al tel. 972 23 04 98 o mitjançant el correu electrònic farga@viladesalt.org

Ingredients:

(per elaborar 4 litres de ratafia)

4 l d'anís
2 branques de canyella
1 pela de llimona
3 claus d'espècies
1 nou moscada
2 nous verdes tallades
400 g de sucre cremat
3 grans de cafè
un ram de les herbes següents:
romaní, maria lluïsa, pinya verda, tarongina o
pela de taronja, menta de sopa, menta amargant,
til·la, camamilla, lligabosc, eucaliptus, escabiosa,
llorer, farigola, ginesta, flor de saüc, orenga,
poliol, sàlvia, flor de taronger, marduix, anís
estrellat, espígol, te, alfàbrega, roses vermelles
que facin olor o malves.

Si no es troben totes les herbes, posar-hi les que fan més olor.

Elaboració

Posar tots els ingredients, a excepció del sucre cremat, en una garrafa grossa i deixar-ho macerar durant 40 dies, des de St. Joan fins a la Mare de Déu d'Agost, entre sol i serena. Després d'aquest període, colar el líquid, afegir-hi el sucre cremat i ja tindrem la ratafia a punt.

Com que ja ha passat el temps de fer ratafia, guardeu la recepta per a l'any que ve si voleu gaudir d'un licor casolà i excel·lent que ve bé a totes hores i millor després d'un bon àpat.

Recepta de la Sra. CARMEN VILÀ i MONER
Comissió Gastronòmica del Consell de la Gent Gran de Salt

OPEL

Gudayol Auto-Taller, S.A.

Exposició i Venda: c/ Major, 156
Telèfon 972 24 20 43 - 939 84 08 72
E-mail: gudayol@grn.es
Horari: de dilluns a dissabte de 10 a 1 i de 5 a 8

Servei Oficial: c/ Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 972 24 37 49
Grua 24 hores 907 20 62 30
Horari: de dilluns a divendres de 9 a 1 i de 3 a 8
Dissabte al matí obert de 10 a 1

GRAN PROMOCIÓ
Grans Ofertes en Venda de Cotxes i Serveis
Vine a la nostra exposició i veuràs els
avantatges de comprar un Opel a Salt.

70^c
Aniversari
1920-1998

També ens podeu trobar a Internet: <http://www.grn.es/gudayol>

Naixements, casaments i defuncions del 15 d'agost al 15 d'octubre

Naixements

Alejandro Cabello i Pauim	18-8-05	Bader El Battivi	15-9-05
Asmae Jilali	24-8-05	Aya Belaidi	16-9-05
David Barbado i Bosch	25-8-05	Paula Escarvajal i Fernández	17-9-05
Jamila Arrais i Escote	3-9-05	Salma Manouach	18-9-05
Ainhoa Redondo i Pérez	4-9-05	Aya Karkach	19-9-05
Edwin-Elisa Sánchez i López	7-9-05	Marc Vilchez i Planchart	20-9-05
Yi Liu	9-9-05	Ilyas Lamzouri	21-9-05
Fode-mohamet Diamanka	9-9-05	Elsa Prat i Martín	23-9-05
Oumayoma Zallali	11-9-05	Alexánder-Corneliu Thudt	25-9-05
Bakarri Baragi	11-9-05	Assia Kachari	25-9-05
Vïçents Taberner i Mas	13-9-05	Pau Serra i Rovira	26-9-05
Miquel Cufi i Rocas	14-9-05	Walae El Koubchi	29-9-05
Mohamet El Manouachi	14-9-05	Alí Jebbo	29-9-05
Cesc Badosa i Arnau	15-9-05	Daniel-B. Nivicela i Castellanos	30-9-05
Raquel Milla i Calvo	15-9-05	Esperanza-B. Nivicea i Castellanos	30-9-05

Defuncions

Rosa Maria Prat Alsina	14-9-05
Ramon Montserrat Baiges	16-9-05
Lucia Valentí Moré	17-9-05
Luisa Garcia Belmomte	18-9-05
José Ventura Ayach	19-9-05
Luis Bordas Vila	22-9-05
Domingo Ródenas De Gea	22-9-05
Dolores Rodriguez Herrera	22-9-05
Montserrat Oller Font	24-9-05
Santiago Castelo Jurado	26-9-05
Josefa Comas Peseta	27-9-05
Maria Mias Puigblanque	4-10-05
Francisco Garcia López	8-10-05
Joel Visen Quintana	9-10-05

Casaments

Sérgio Fernández i Garcia amb Lúdia Barroso i Gahete	29-8-05
Fco. Manuel Calvo i López amb Laura SANTAMARIA I PUGA	25-8-05
Manuel León i Jiménez amb Vanesa González i Ortega	12-8-05
Valentín Romero Soriano amb Susana Morello i Foj	2-7-05
Alexandre Barceló Llauger amb Elena Fullaposa i Tomàs	9-9-05
Vorge Bueno i Tores amb Martina Ondoño i Ondoño	3-9-05
Navil El Mayani amb Maria Morante i Alias	19-9-05
Joaquin Almodóvar Jiménez amb Anna Kobzeva	26-9-05
Marc Patiño i Gispert amb Maria-Isabel Romero i Rubio	24-9-05
David Siles i Guillem amb Mònica Avilés Gómez	6-8-05
Javier Garcia i Malagón amb Lirian Rodríguez i Fiallo	1-10-05

Ple municipal

El ple del passat 17 d'octubre va acordar per assentiment una modificació de crèdits entre partides i adherir-se al projecte educatiu impulsat pels Amics de la Unesco de Girona "Apadrinem escultures"

També per unanimitat de tots els presents es va acordar subsanar alguns errors materials del Pla d'Ordenació Urbana i resoldre les al·legacions presentades per la Modificació puntual del Pla parcial sector Mas Masó. Aquest darrer punt amb l'abstenció del regidor d'IPS-IC-V

També amb l'abstenció IPS-IC-V es van aprovar els topònims dels espais oberts del municipi.

La nova ordenança del taxi a Salt que permetrà dues noves llicències de taxi adaptat va ser aprovat amb els vots de l'equip de govern i el PP i l'abstenció de la resta.

També es van aprovar les al·legacions a presentar pel conflicte amb la xarxa de sanejament del polígon industrial amb el poble de Bescanó.

El ple va aprovar també amb el vot d'ERC, CiU i PSC una moció de suport al projecte d'Estatut.

Encreuats

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2	■								■	
3		■							■	
4			■							■
5				■						
6					■					
7			■			■				
8		■					■			
9	■								■	
10										

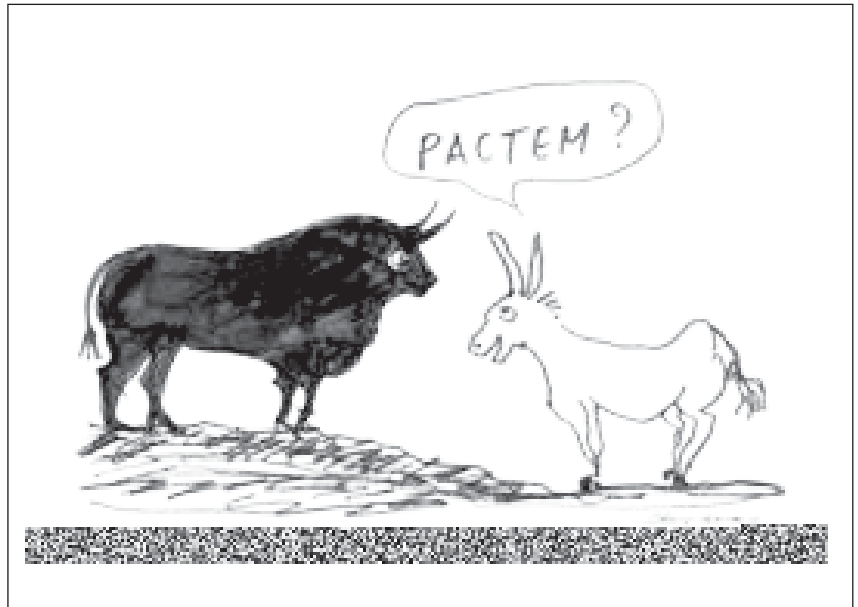
Horizontals: 1.- Carregar de nou. 2.- Vocal – Peix de riu - Vocal. 3.- Acabament d'infinitiu – Tal·lòfita aquàtica amb clorofil·la – Dos-cents. 4.- Embarcació petita de rem – Article lleidatà – Al revés, ciutat del nord d'Àfrica. 5.- Al revés i plural, estrip – Fama. 6.- Conjunt d'olles – Campament. 7.- Allà – Al revés riu italià – Patriarca bíblic. 8.- Preposició – Palmell de la mà – Direcció postal. 9.- Mig dígraf – Assenyalarà – Punt cardinal. 10.- Orígen d'un mot.

Vertical: 1.- Tornar a eximir. 2.- Punt cardinal – Full de paper disposat fent girar una tija cilíndrica – Una mica de tot. 3.- Una cata muda – Teranyina – Cinc-cents u. 4.- Altar – Saludable – Obi. 5.- Arrissat – Mascle de l'ovella castrat. 6.- Exactitud extrema – Galleda. 7.- Lletre grega – Al revés, nom de lletra – Després del llamp. 8.- Gal·li – Al revés, molt petita – Argent. 9.- La primera – Que conté crom – Vocal. 10.- Dóna quelcom a algú en paga d'un servei.

B. Pérez G.

Solucions horitzontals: 1.- Cro-nòmetre. 2.- R. Cobalt. M. 3.- Ea. uerP. Aa. 4.- ibO. Sr. Rrr. 5.- Xeix. Oreig. 6.- egros. Fada. 7.- Moa. On. Lem. 8.- Et. snob. Sé. 9.- N. Coeter. N. 10.- Trontollat.

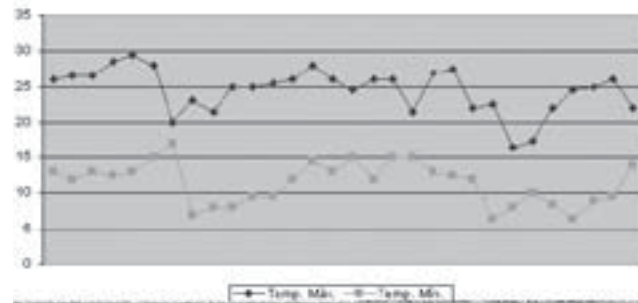
Solucions verticals: 1.- Creixement. 2.- R. Abegot. R. 3.- Oc. ment. 4.- Nou. Xo. Son. 5.- Oirà. Co. 6.- Marro. Noto. 7.- Obes. Sonet. 8.- TT. Real. Rl. 9.- R. eIP. Rf. Bel. 10.- Amargament.

El temps

Temperatures i pluviometria de l'11 de setembre al 10 d'octubre

Evolució de les temperatures de l'11 de setembre al 10 d'octubre de 2005

Temperatura Màxima: 29,5° el dia 15 de setembre
Temperatura Mínima: 6,5° els dies 3 i 7 d'octubre

Pluviometria de l'11 de setembre al 10 d'octubre de 2005

Dies de pluja: 8 dies de pluja
Precipitació màxima en un dia: 25 litres el dia 25 de setembre
Pluja acumulada: 34,9 litres